

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UPA 2014/50

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Ujaqqanik pinnerasaasiassanik annikitsumik aatsitassarsiornermik tunngaveqartumik kalaallit ujaqqanik pinnerasaasiaannik avammut tunisassiornerup ineriartortinneqarnissaanut periarfissanik nassuiaasioqqullugit Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nassuiaat ujaqqanik pinnerasaasiassanik kalaallit tunisassiaannik avammut tunisassiornerup akimmiffiinik periarfissaanillu aamma allaatiginniffioqquneqarpoq.

(Inatsisartunut ilaasorta q Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut

Nunatsinni pisuussutivut uumaatsut inuiaqatigiit nunatsinni pisuussutigaa. Pisuussutivut umaatsut nunap inuisa aamma ullumikkorniit annertunerungaartumik iluaqutigisariaqarpaat. Pisuussutivut uumaatsut tassaangillat nunatta avataaneersut kisimik passussinnaasaat, sularisinnaasaat aningaasarsiornikkullu iluaqutissaat. Pisuussutivut uumaatsut nunap inuisa salliullutik iluaqutissaraat. Suliffissaaleqineq qaffasippoq. Tamanna isumaqanngilaq nunatta avataaneersut kisimik suliffissatsinnik tunisinnaagaatigut. Taamaattoqanngilaq, nunaqavissut pisuussutinik uumaatsunik pinnerasaasiassanillu ingerlatsisinnaanerit ineriartortittariaqarparput.

Sooq aatsitassarsiorfiit inunnik 100-likkaanik sulisoqartussat kisiisa inerisassavagut? Sooq nunaqavissut nammitsinneq pisuussutivut uumaatsut atorluarnerisigut suliffissanik nutaanik nunami nunaqavissut ingerlatassaannik pilersitsisoqarnissaa aqqutissiuutinngilarput. Aningaasarsiornikkut siuarsarfissavut allanut imissutiginnarnagit nammineq atorluarnerunissaat timitalersornerusariaqarparput.

Ullumikkut ilisimasatta killiffiat imaappoq, nunami maani innuttaassuseqarluni ujaqqanik pinnerasaasiassanik paaanissamat qinnuteqaatit, allaffissornikkullu sullinneqarneq assut ilungersunartorsiutaasut. Tamanna immitsinnut salliutilluta nunatsinni periarfissaasunik atorluaanissatsinnut assut killiliisuusoq akuerineqarsinnaanngililaq. Ukiunimi arlaqalersuni allaffissornikkut sullitanut kipiluttunartumik ingerlaneq akisussaassusilimmik tigullugu aaqqiissutissanik nassaarniarloqartariaqarpoq.

Naalackersuinikkut ingerlaaseq politikikkut nalilissagaanni aatsitassarsiorneq nunatta avataanit isumalluuteqarnermik aallaaveqarnera qimattariaqarpoq. Aatsitassarsiornermut ataatsimiititaliap paasisassarsiorluni angalanermi takornariagaanut ilaavoq, aatsitassarsiorfissuaq ukiut 100-ut ingerlasimasoq, ukiullu 100-ut matuma siorna nunaqavissut assaannarminnik paaallutik aallartissimasaa. Massakut nunarsuatsinni teknikkikkut inerisimanerpaanut ilaavoq. Naak inuiaat aatsitassarsiorlut nunanik allaneersunik isumalluuteqanngikkaluarlutik pilersitarisimagaluaaraat. Iluanaarutissalli tamarmik nunap inuinit iluanaarutaapput. Imminut isumalluutigineq ukiut tamaasa akissarsissutaavoq, aningaasallu pissarsiarineqartut, nunap aningaasarsiorneranut qaffakkiartortitsinerat, ulloq manna tikillugu ingerlarsorluni.

Pissutsit sukkavallaartumik ingerlappagut. Inuiaqatigiinni aatsitassarsiorneq pillugu isumaqatigiinngissuteqarnerput takornartaajunnaarpoq. Tamakkua tamarmik pisimassanngikkaluarput, nunatta avataa kisiat isiginiarnagu immitsinnut aallaavigaluta pilersaarusionerit aamma ingerlanneqarsimasuuppata. Isuma tamanna timitalerusullugu

siunnersuut una Inatsisartunut saqqummiuppara. Aaqqissuussisoqartariaqarmat. Suleqatigiinneq nunatta aamma nunatta avataata akornanni kisimi ingerlassanngimmat. Inuiaqatigiittut akornatsinni immineq pilersitseqatigiinnissarput aamma periarfissaqaqimmat.

Suleqatigiissutissaqaqaagut periarfissarpassuarnik pisuussuteqarpugut. Ujaqqanik pinnerasaasiassanik paaarusuttut imaaginnavipput. Perusuttoqaqaaq, aningaasarsiorumapput nunatsinnilu aningaasarsiorfissatut periarfissaq atorussuppaat. Killeqarpallaamilli aqqutis-siunneqarneq, killeqarpallaamillu sinaakktissanik atugassaqaqtitaaneq periarfissanik killiliisuummat ajornartorsiortoqarpoq. Taannaavorlu aaqqitassaq suleqatigiissutissarput.

Ujaqqanik pinnerasaasiassanik paaaniartut paaasullu suleqatigalugit nunatsinni suliffissatigut aningaasarsiornikkullu periarfissat siuarsartariaqarpavut. Illuatungeriinneq pissutsinillu assigiinngitsunik isiginninnerput pissutigalugu akimmeqqanerput naqqaniit nalilersorneqasasoq kissaatiginarpoq.

Kiap akerlilersinnaavaa oqartoqarpat, inuiaqatigiit soqutigisarput siulleq tassaasoq uagut nammineq nunarput kivissagipput? Pissutsilli killiliippata, inuiattut kivitsisinnaanerput killeqalerpat aatsaat periarfissat allat ujartussavagut. Isumaqaarpunga ujaqqat pinnerasaasiassat paaarneqarnissaat nunaqavissut namminneq sapinngikkipput. Suliffissanik nutaanik, aningaasarsiornikkullu isaatitassanik nutaanik pilersitsinissatsinnik periarfissavut nutaat tassaniipput. Periarfissat atorluarlugit aaqqiissuussinissarput amigaataaginnarpoq.

Taamatut naatsumik siunnersuuteqarlunga Inatsisartunut ilaasortat qanoq isummerumaar-nissaat pissanngatigaara. Neriullunga isuma ataatsimoorullugu ineriartortissagipput.

Pisortani aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassa

Misissueqqissaarnissaq isumagineqarsinnaaqqullugu allaffissornikkut isumalluutininik tunnius-sisoqartariaqassammat siunnersuut Namminersorlutik Oqartussanut allaffissornikkut aningaasartuutaassaaq. Nalilerneqarpoq ukioq kaajallallugu AC-itut sulinerup sisamarterutaatut naleqartumik 125.000 kr. naliliinermut aningaasartuutaajumaartut. Naatsorsuutigineqarpoq aningaasaliissutaareersut iluanni taamatut aningaasartuuteqartoqarumaartoq ingerlatat allat tulleriissaarinermi kingullinngortitaanerannik kinguneqarsinnaalluni.

Namminersorlutik inuussutissarsiorutunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassa

Namminersorlutik inuussutissarsiorutunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqas-sanngilaq.

Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassa

Taakkununga toqqaannartumik atatinneqarsinnaasunik innuttaasunut kinguneqassanga-tinneqanngilaq.